

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/249/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614215211
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6614215211.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu T. L. narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom XX/XX, Y.mášovce, právne zastúpeného JUDr. Ivanom U., advokátom, so sídlom Nad Plážou 7, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému milys, spol. s r.o., so sídlom Ľ. Podjavorinskej 2913/20, 984 01 Lučenec, IČO: 36 646 377, o zaplatenie 6.455,68 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 14C/144/2014-545 z 3. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 5.920,- Eur s príslušenstvom (I. výrok), vo výroku o zamietnutí žaloby čo do zaplatenia sumy 403,54 Eur (časť II. výroku) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) **z r u š u j e** a vec v tomto rozsahu **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.920,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 2.261,30 Eur od 14. 02. 2014 do zaplatenia a vo výške 5 % ročne zo sumy 3.658,84 Eur od 01. 10. 2017 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok). Žalobu čo do zaplatenia sumy 535,54 Eur zamietol (II. výrok). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 84 %, ktorých výška bude vyčíslená osobitným uznesením v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia (III. výrok).

2. Prvoinštančný súd takto rozhodol o žalobe žalobcu, ktorou sa tento po jej viacerých zmenách domáhal zaplatenia sumy 6.455,68 Eur tvrdiac, že na jeho pozemkoch (vedených na LV č. XXXX k. ú. Lučenec ako C-KN parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 834 m² a E-KN parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 8.921 m²) žalovaný postavil stavbu - prístupovú komunikáciu - ktorej je súčasne aj vlastníkom, avšak na jej užívanie žalovaný nemá žiaden právny titul. V dôsledku toho sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil a tiež mu spôsobil škodu spočívajúcu v nákladoch, ktoré musel vynaložiť na ochranu svojho vlastníckeho práva (súdne poplatky, vypracovanie odborného vyjadrenia, kolkové známky, právne poradenstvo).

3. V odôvodnení rozsudku prvoinštančný súd uviedol čoho sa žalobca domáhal a na základe akých dôvodov, popísal nesúhlasné stanovisko žalovaného, ďalej uviedol aké dôkazy boli vykonané a následne v podstatnom uviedol nasledovné:

„5. Podľa názoru súdu je nesporné, že žalovaný na základe stavebného povolenia vydaného Mestom Lučenec č.: OVSPUPaA-XXXX/XXXX zo dňa 22.10.2007 vybuďoval na pozemkoch patriacich žalobcovi miestnu komunikáciu na sprístupnenie obytnej zóny, obytného súboru samostatne stojacich bytových domov T. a P. O. v tomto rozhodnutí označovanú ako vetva "A". Táto komunikácia je využívaná pre individuálnu bytovú výstavbu obytných domov, ktoré sa nachádzajú v uvedenej lokalite a ktorých

predaj realizuje žalovaný. Tieto skutočnosti v konaní neboli sporé, pričom však žalovaný tvrdil, že vlastníkom uvedenej komunikácie je samotný žalobca, nakoľko na uvedené nehnuteľnosti má založený list vlastníctva s druhom pozemku zastavané plochy a nádvoria z čoho vyplýva, že vlastníkom uvedenej komunikácie je práve žalobca. Z uvedeným tvrdením sa súd nestotožnil, pričom bol toho názoru, že vlastníkom tejto komunikácie je žalovaný a vlastníctvo mu svedčí na základe samotného zhotovenia tohto diela - stavby prístupovej komunikácie, ktorá sa nachádza na pozemkoch žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný tým, že vybudoval túto komunikáciu a táto komunikácia sa využíva pre jednotlivých vlastníkov domov a parciel, ktoré rozpredáva žalovaný, uvedeným užívaním žalovaný zväčšuje svoj majetok pričom na strane žalovaného voči žalobcovi vzniká bezdôvodné obohatenie, ktoré si v tomto konaní žalobca uplatnil.

6. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

7. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

8. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

9. Súd bol toho názoru, že žalovaný vybudovaním prístupovej komunikácie na pozemku žalobcu získal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu tým, že túto prístupovú cestu užívajú vlastníci rodinných domov, ktorým pozemky odpredal žalovaný a bez užívania tejto komunikácie by nebolo možné tieto pozemky odpredať, pričom nie je možné vydať všetko čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením keďže obohatenie spočíva v samotnom užívaní tejto komunikácie. Z hľadiska toho sa musí zo strany žalovaného poskytnúť peňažná náhrada, ktorú bolo možné dostatočne verifikovať tým, že súd zistil primeranú náhradu, ktorá by spočívala v platení nájomného za zabraté časti pozemkov vo vlastníctve žalobcu a ktorú náhradu vyčíslil vo svojom znaleckom posudku znalec Ing. Rastislav Ďurbis za žalované obdobie. Tento vyčíslil celkový nájom, ktorý vlastne predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia za obdobie od 14.02.2012 do 01.10.2017 vo výške 5.920,- Eur, ktorú čiastku súd priznal žalobcovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, keďže majetok žalobcu neplatením nájomného za používanie pozemkov žalobcu sa zväčšil.

10. V tejto časti súd návrhu žalobcu po pripustení zmeny žalobného návrhu vyhovel.

11. Súd bol toho názoru, že čo sa týka námietok žalovaného ohľadom zmeny vlastníckych práv k daným pozemkom, tieto boli predmetom iného konania na tunajšom súde, a to vo veci 5C/85/2009, a preto táto vec je pre toto konanie irelevantná vzhľadom na to, že ide o právoplatne skončenú vec. Čo sa týka námietok voči znaleckým posudkom tieto námietky boli príslušnými znalcami z príslušných odborov a odvetví riešené a tieto námietky boli vo vyjadreniach znalcov zodpovedané, pričom súd sa stotožnil so závermi znaleckých posudkov vo veci. Taktiež posunutie plotu susediaceho pozemku súd v tejto veci neriešil, nakoľko plot bol posunutý až po čase za ktorý žiada vydať žalobca bezdôvodné obohatenie.

12. Čo sa týka náhrady škody, ktorej sa domáhal žalobca v celkovej výške 535,45 Eur, táto sa týkala zaplata 132,- Eur titulom zaplatených súdnych poplatkov v konaní 9C/23/2013 v celkovej výške 132,- Eur. O tejto čiastke malo byť rozhodované v uvedenom konaní a tohto konania sa netýka, je pre toto konanie irelevantná taktiež ako náhrada nákladov za vypracovanie odborného vyjadrenia číslo 12/2011 vo výške 80,- Eur, náhrady nákladov za kolkové známky vo výške 86,- Eur a náhrady nákladov za právne poradenstvo vo výške 237,54 Eur, ktoré čiastky sa tohto konania netýkajú, pričom žalobca si môže účtovať náhradu nákladov len za právne úkony súvisiace s týmto konaním a z toho dôvodu súd nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 535,54 Eur zamietol ako nedôvodnú.

13. O úroku z omeškania bolo rozhodnuté podľa nariadenia vlády 87/1995 Zb. a podľa príslušnej sadzby týkajúcej sa začatia omeškania.

14. O náhrade trov bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Ďalej bolo o náhrade trov rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

4. V zákonnej lehote podali proti rozsudku odvolanie obe sporové strany.

5. Žalobca napadol správnosť druhého a tretieho výroku rozsudku. Žiadal rozsudok v tejto časti zmeniť tak, že odvolací súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 403,54 Eur a žalobu čo do zaplatenia sumy 132,- Eur zamietne. Súčasne žiadal priznať náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 96 % a tiež náhradu trov odvolacieho konania.

6. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že sa domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s ochranou svojho vlastníckeho práva. Škoda spočívajúca vo vynaložených nákladoch by mu nevznikla, ak by žalovaný do jeho vlastníckeho práva nezasiahol. Okrem iných išlo o náklady na plán vymedzujúci, v akom rozsahu žalovaný zasiahol do jeho vlastníckeho práva, žalovaný ho však odmietol akceptovať a po vyhotovení žalovaným iniciovaného znaleckého posudku sa preukázalo, že výmera zabratého pozemku bola ešte väčšia. Žalovaný si svojím nelogickým konaním sám navýšil výšku bezdôvodného obohatenia.

7. Žalovaný vo svojom odvolaní žiadal, aby odvolací súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku „pasívnej vecnej legitímácie“. Okresnému súd vytýkal, že svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočne, iracionálne a nepresvedčivo a akceptoval iba dôkazy žalobcu a jeho dôkazy neakceptoval, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Tvrdil, že bol len držiteľom stavebného povolenia (stavebníkom) na výstavbu komunikácií. Sporné pozemky boli v tom čase vo vlastníctve Mesta Lučenec. Žalobca bol účastníkom stavebných konaní a vlastníctvo mesta nespochybňoval. Rozhodnutím okresného súdu č. k. 5C/85/2009-58 zo dňa 15. 10. 2009 sa žalobca stal vlastníkom pozemkov a teda aj cestnej komunikácie na nich. Pozemky boli odňaté z vlastníctva mesta v rozpore so zákonom, čo potvrdzuje znalecký posudok č. 10/2017 znalca Ing. Vladimíra Hrivíka. Pozemky tvoria jediný možný prístup k nehnuteľnostiam viacerých vlastníkov a predmetná komunikácia tam existuje a používa sa už dlhodobo slúžiac viacerým vlastníkom susedných pozemkov. Komunikáciu nevybudoval, iba na pozemkoch žalobcu zrekonštruoval jej cestné teleso. Súd neuviedol, ktorú právnu normu použil ako základ pre tvrdenie, že ako stavebník je vlastníkom komunikácie. Pozemné komunikácie nie sú stavbami v zmysle § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), nie sú evidované na liste vlastníctva, sú len súčasťou pozemkov. Súd ani po žiadosti o predvolanie znalca Ing. Hrivíka nepreskúmal na základe akého právneho titulu bolo prevedené vlastníctvo pozemkov právneho predchodcu žalobcu na Mesto Lučenec. Ak bol súd toho názoru, že bezdôvodné obohatenie vzniká, mala byť žaloba rozšírená aj na iné subjekty, ktoré komunikáciu využívajú. Prvoinštančný súd tiež nevysvetlil, na základe akých právnych noriem postupoval pri určení výšky bezdôvodného obohatenia a nezohľadnil, že žalobca mal ohľadne E-KN parcely č. XXXX/X uzavretú do konca roku 2012 nájomnú zmluvu so Školským majetkom L'adovo. Znalec z odboru geodézie vo vypracovanom znaleckom posudku mohol určiť veľkosť (výmeru) presne definovanej plochy v teréne ale nebol oprávnený stanoviť, ktoré plochy žalobca môže alebo nemôže užívať. Výšku „nájomného“ stanovil znalec Ing. Ďurbis, ktorý použil nesprávne hodnoty vo svojich výpočtoch a neuviedol, odkiaľ hodnoty čerpal. Súd sa v rozsudku nevysporiadal ani s ust. § 458 ods. 3 OZ.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného namietal, že neobsahuje zákonné náležitosti odvolania určené v ust. § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a svojou podstatou smeruje proti len odôvodneniu rozsudku prvoinštančného súdu. Navrhol odvolanie odmietnuť. Zopakoval, že nikdy nedal súhlas na zriadenie cesty ako stavby, naopak podal niekoľko podnetov na príslušné stavebné úrady. Preto aj došlo k zastaveniu kolaudácie stavby. Žalovaný neopodstatnene rieši vlastníctvo pozemkov, ktoré nesporne svedčí žalobcovi. Argumenty žalovaného pritom neboli podložené dôkazmi. Jediným stavebníkom telesa cesty bol žalovaný, ktorý neporozumel dôvodom konania celej veci. Súd sa návrhmi žalovaného zaoberal aj nad rámec svojich zákonných povinností.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady škody, súdne poplatky zaplatil žalobca v súvislosti s iným súdnym konaním, odborné vyjadrenie neobsahuje predpísané náležitosti, zaplataenie kolkových známok nesúvisí s konaním žalovaného a nebol preukázaný účel ich použitia a právne poradenstvo sa vzťahovalo na spor žalobcu s Mestom Lučenec. Zopakoval, že žalobca bol účastníkom príslušných stavebných konaní a vlastníctvo Mesta Lučenec ani v jednom z nich nespochybňoval. K odvolaniu žalobcom priložený dôkaz je falošný, resp. pozmenený.

10. V nasledovných písomných vyjadreniach obe strany opakovali už prv prednesené argumenty.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutých výrokoch (I. výrok, časť II. výroku čo do zaplataenia sumy 403,54 Eur a III. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec v tomto rozsahu prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok v časti II. výroku o zamietnutí žaloby ohľadne zaplataenia sumy 132,- Eur nebol odvolaním napadnutý a preto v tejto časti zostal nedotknutý.

12. Po preskúmaní spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu aj žalovaného je dôvodné a je potrebné v napadnutom rozsahu zrušiť rozsudok prvoinštančného súdu, ktorý v nedostatočnej miere zdôvodnil svoje rozhodnutie, z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne vec aj nesprávne (neúplne) právne posúdil. Prvoinštančný vôbec neuviedol ako po právnej stránke posúdil žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody a nepostačujúco vyhodnotil obranu žalovaného a to spôsobilo porušenie jeho práva na spravodlivý proces, čo tento v odvolaní opodstatnene namietal.

13. V prvom rade odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o výhradu žalobcu týkajúcu sa náležitostí žalovaným podaného odvolania, odvolací súd ho považoval za také, ktoré obsahovo (§ 124 ods. 1 CSP) napĺňa všetky požiadavky kladené ust. § 363 CSP na uvedenie náležitostí odvolania. Aj keď žalovaný v odvolaní neoznačil konkrétne, ktorý odvolací dôvod, resp. dôvody vymenované v ust. § 365 ods. 1 CSP uplatňuje, ním popísaná odvolacia argumentácia nesprávnosti napadnutého rozsudku je subsumovateľná pod ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Pod uvedením odvolacích dôvodov sa totiž podľa odvolacieho súdu nerozumie ani označenie „konkrétneho písmena“ § 365 ods. 1 CSP ani citácia niektorého z nich ale hoc aj laické (neprávnické) popísanie vád prvoinštančného konania, v ktorých odvolateľ vidí nesprávnosť napádaného rozhodnutia. To žalovaný v odvolaní splnil a hoci ani jeho odvolací návrh (ktorým odvolací súd nie je viazaný podľa § 381 CSP) úplne nekorešponduje s tým, ako môže odvolací súd o odvolaní rozhodnúť, nič to nemení na skutočnosti, že žalovaným podané odvolanie bolo prejednatelným a nebolo možné ho vybaviť bez vecného prieskumu napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho odmietnutím, ktoré je podľa § 386 písm. d) CSP pri chýbajúcich náležitostiach odvolania možné len v prípade nemožnosti pokračovania v odvolacom konaní. O takú situáciu tu nešlo a preto odvolací súd sa musel zaoberať nielen odvolaním žalobcu ale aj žalovaného.

14. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Citované ustanovenie je procesnou garanciou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na spravodlivé súdne konanie totiž v sebe zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, lebo len dodržaním tohto čiastkového oprávnenia môže byť v konečnom dôsledku naplnené právo na spravodlivý súdny proces ako celok. Za rozhodnutie napĺňajúce toto právo možno pokladať potom iba súdne rozhodnutie obsahovo zodpovedajúce požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozsudku ustanovením § 220 ods. 2 CSP.

16. K otázke odôvodňovania súdnych rozhodnutí (tak vo vzťahu k predtým účinnému ustanoveniu § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré do 01. 07. 2016 upravovalo náležitosti odôvodnenia

rozsudku, ako aj k aktuálne účinnému ust. § 220 ods. 2 CSP) existuje rozsiahla judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá v konečnom dôsledku nadväzuje na východiská definované Európskym súdom pre ľudské práva v rozhodnutiach týkajúcich sa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jej spoločným menovateľom je v zásade jednoduchá téza: strana sporu (resp. účastník) má v rámci práva na spravodlivý súdny proces právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatneným právom a obranou proti takému uplatneniu (pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 Cdo 170/2005, rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 119/03, rozhodnutie ESLP vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. 01. 1999, prípadne Ruiz Torija proti Španielsku z 09. 12. 1994, atď.).

17. Rozhodnutie súdu musí teda obsahovať dostatočné a presvedčivé dôvody, na ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa pritom môže meniť v závislosti od povahy vecí, lebo je len logické, že každá vec (spor) sa vyznačuje individuálnymi okolnosťami a tomu sa musí prispôbiť aj odôvodnenie rozsudku. Odvolací súd zastáva názor, že právu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia zodpovedá také rozhodnutie súdu, ktoré snáď i na menšom priestore, ale práve o to koncentrovanejšie ponúka v odôvodnení vysvetlenie všetkých relevantných argumentov strán a úvah súdu, ktoré viedli k určitému záveru majúcemu odraz vo výroku (výrokoch) rozhodnutia. Podľa odvolacieho súdu totiž nie kvantita odôvodnenia, jeho rozsah („počet strán“) ale jeho kvalita (teda obsahová stránka) je rozhodujúcim ukazovateľom pre posúdenie, či súdne rozhodnutie „jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany“. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, či navrhovaním a hodnotením dôkazov a rovnako tak nie je nutné, aby na každý (aj na pre rozhodnutie bezvýznamný) argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

18. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd v súlade s uvedeným nepostupoval a tieto princípy nerešpektoval. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje dostatok dôvodov, ktoré jasne a presvedčivo predstavujú vysvetlenie súdom prijatého záveru o dôvodnosti žaloby ohľadne bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na úkor žalobcu založenom na tvrdenom neoprávnenom užívaní pozemkov žalobcu zo strany žalovaného. Odôvodnenie rozsudku nespĺňa parametre vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, lebo síce obsahuje uvedenie čoho sa žalobca domáhal a na základe akých tvrdení (a dôkazov), uvádza aj stanovisko a obranu žalovaného a tiež obsahuje aj určité zistenia a preukázané skutočnosti, bližšie už ale nerozoberá konkrétne dôkazy, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie pri svojich čiastkových záveroch.

19. Rozhodnutie je nutné označiť za arbitrárne, pretože sa nedostatočne vysporiadava (resp. vôbec sa nevysporiadava) so skutkovými tvrdeniami žalovaného a jeho právnou argumentáciou, ktoré uviedol už v odpore proti vo veci vydanému platobnému rozkazu, následne vo viacerých svojich písomných vyjadreniach a aj na pojednávaniach. Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akých dôkazov a akého ustanovenia určitého právneho predpisu dospel prvoinštančný súd k záveru, že vlastníkom komunikácie na pozemkoch žalobcu je žalovaný. Neuviedol, kedy žalovaný komunikáciu postavil, kto bol v tom čase vlastníkom pozemkov, či bol na stavbu daný súhlas ich vlastníka, nevyhodnotil tvrdenia žalovaného, že žalobca bol účastníkom stavebných konaní a že sa proti stavbe komunikácie v týchto konaniach nebránil, ďalej že už v minulosti tadiaľ viedla cesta s iným (štrkopieskovým) povrchom a teda komunikáciu žalovaný nevybudoval, iba upravil jej cestné teleso, či sa teda jedná o stavbu ako samostatnú vec v právnom zmysle postavenú na cudzom pozemku bez oprávnenia, atď., teda sa nevysporiadaval so základnými okolnosťami majúcimi zásadný právny význam vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Okresný súd len bez bližšieho zdôvodnenia konštatoval, že žalobca komunikáciu postavil a preto je jej vlastníkom a vo vzťahu k námietkam žalovaného ohľadne vlastníctva pozemkov len stroho uviedol, že to bolo predmetom iného právoplatne skončeného konania a preto je to irelevantné. Okresný súd síce správne vychádzal z ust. § 451 ods. 1 a 2 OZ a § 458 OZ, kedy možno súhlasiť, že stavba nachádzajúca sa na cudzom pozemku bez zodpovedajúceho oprávnenia zakladá bezdôvodné obohatenie sa jej vlastníka na úkor vlastníka pozemku, ktorý má v dôsledku toho nárok na peňažnú náhradu, podstatné ale nie je to, že sa zväčšuje majetok vlastníka stavby ale to, že sa jeho majetok nezmenšuje. Inštitút bezdôvodného obohatenia totiž smeruje k odčerpaniu prostriedkov od osoby, ktorá ho získala niektorou zo skutkových podstát uvedených v ust. § 451 a § 454 OZ. S tým samozrejme súvisí aj výška bezdôvodného obohatenia,

ktorú prvoinštančný súd založil na v konaní vypracovanom znaleckom posudku znalca Ing. Rastislava Ďurbisa, avšak ani vo vzťahu k nemu sa relevantne nevysporiadal so žiadnymi námietkami, ktoré voči posudku vzniesol žalovaný - súd iba uviedol, že sa stotožnil s týmto posudkom a zrejme aj s posudkom znalca geodeta Ing. O. V., ktorý určil obmedzenia žalobcu z hľadiska výmery zabratých pozemkov. Tento posudok okresný súd v podstate ani nespomenul a vôbec nereagoval na námietky žalovaného voči nemu a ani na žiadosť o jeho doplnenie. Čiže už len z týchto dôvodov bolo nutné rozsudok v prvom výroku zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, lebo tieto nedostatky nebolo možné odstrániť v odvolacom konaní.

20. Prvoinštančný súd ale nepostupoval správne ani v tom, že námietky žalovaného ohľadne vlastníctva pozemkov žalobcu „vybavil“ odkazom na už právoplatne skončené konanie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5C/85/2009. Išlo totiž o konanie, ktorého účastníkom žalovaný nebol. Išlo o určenie vlastníctva k sporným pozemkom v prospech žalobcu proti Mestu Lučenec a teda rozsudok zo dňa 04. 09. 2009 v uvedenom konaní nevyriešil záväzne pre tento spor otázku ich vlastníctva. Ust. § 193 CSP určuje, ktorými rozhodnutiami je súd viazaný a ust. § 194 ods. 1 a 2 CSP zasa určuje, kedy si určitú otázku môže súd posúdiť sám a ako má postupovať, ak už o nej rozhodol iný orgán. Okresný súd v súlade s uvedeným nepostupoval, mal síce na uvedené rozhodnutie prihliadnuť, ale s odkazom naň nemohol odignorovať námietky žalovaného. V tejto súvislosti vôbec nereagoval na opodstatnené výhrady žalovaného, keď aj podľa odvolacieho súdu zostalo nevysvetlené, že na č. I. 290 spisu sa nachádza výpis z LV č. XX.zo dňa 10. 09. 2007, podľa ktorého v tom čase bolo Mesto Lučenec vlastníkom pozemku C-KN parcela č. XXXX o výmere 3215 m² a už vtedy mal pozemok označenie druhu pozemku svedčiaceho o existencii cesty (kód pozemku XXXXX), hoci stavebné povolenie bolo žalovanému vydané až dňa 22. 10. 2007. Práve z uvedeného pozemku na základe geometrického plánu z č. I. 192 spisu mala podľa znalca vzniknúť C-KN parcela č. XXXX/X o výmere 834 m², (aj) za ktorú žalobca svoj nárok uplatňuje. To evokuje, že na pozemku žalobcu už nejaká cesta mohla byť pred tým, než stavebné práce začal žalovaný a ak podľa znalca bola C-KN parcela č. E./X vytvorená z C-KN parcely č. E. a tá zasa z E-KN parcely č. E./X, nie je zrejme kedy došlo k odčleneniu C-KN parcely č. E. (cesty), ktorá bola v roku 2007 evidovaná ako vlastníctvo Mesta Lučenec. Okrem toho žalovaný opodstatnene namietal aj to, že znalec geodet nemohol určiť, v akom rozsahu nemôže žalobca pozemky užívať - ide totiž o právnu otázku, ktorú musí vyriešiť súd na podklade skutkového (znaleckého) zistenia, na akej výmere pozemkov žalobcu sa nachádza predmetná komunikácia.

21. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú náhradu škody (aktuálne už len vo výške 403,54 Eur), prvoinštančný súd tento nárok vôbec právne neposúdil, pretože v rozhodnutí sa nenachádza žiadne ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého bol tento nárok vyhodnotený ako neopodstatnený. Ide pritom o nárok na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 a nasl. OZ ale v rozhodnutí nie je ani zmienka o tom, ako boli vyhodnotené jednotlivé aspekty takéhoto nároku, t. j. porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi a (prezumpované) zavinenie. Možno len dedukovať, že okresný súd asi mal za to, že nebola naplnená príčinná súvislosť, avšak neuviedol medzi čím nebola naplnená uvádzajúc, že tieto náklady sa tohto konania „netýkajú“. Teda aj odvolanie žalobcu bolo opodstatnené v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Z týchto dôvodov neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutom rozsahu podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom konaní bude okresný súd postupovať v popísanom smere. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne v spore s tým, že svoju pozornosť zamiera na presvedčivé zdôvodnenie nového rozhodnutia, v ktorom sa v potrebnom rozsahu vysporiada so všetkými právne relevantnými námietkami oboch strán sporu. Okresný súd sa vyvaruje zbytočného opisovania stanovísk sporových strán, uvedie aké skutočnosti zistil a na základe čoho, čo bolo preukázané a čo nie, uvedie kľúčové zákonné ustanovenia, ktoré na zistený stav veci aplikoval, jasne a stručne vysvetlí ich obsah a uvedie dôvody, prečo ich použil a prípadne akým spôsobom, jednoducho presvedčivo zdôvodní rozhodnutie v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby predovšetkým stranám a aj odvolaciemu súdu bolo vzhľadom na všetky právne relevantné okolnosti zrejme, prečo rozhodol tak, ako rozhodol. Vo vzťahu k ďalšiemu priebehu konania odvolací súd opakuje, že okresný súd správne vychádzal z ust. § 451 nasl. OZ, ale použil ho bez toho, že by sa dostatočne zaoberal všetkými rozhodujúcimi okolnosťami tohto prípadu.

23. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).